

Digitalizacijom do bržeg razvoja

Na stručnom skupu koji su početkom oktobra organizovali Društvo za informatiku Srbije i Privredna komora Srbije **konstatovano je da digitalizacija pruža velike šanse za oživljavanje i brži privredni razvoj Srbije.** To je šansa koju ne smemo da propustimo

 Nikola Marković

Živimo u vremenu u kome ne samo stručnjaci nego i političari sve češće govore o digitalizaciji kao važnom sredstvu za modernizaciju rada i razvoja. To je način da se poslovanje transformiše u digitalni oblik primenom savremenih informacionih i komunikacionih tehnologija (IKT) i time obezbedi njegova optimizacija i konkurentnost. Veoma je podsticajno što je premijerka Ana Brnabić u ekspozeu naglasila da je „digitalizacija jedan od ključnih ciljeva Vlade i da četvrtom industrijskom, odnosno digitalnom revolucijom, imamo šansu da nadoknadimo zaostajanje i uhvatimo priključak sa razvijenim zemljama“.

Na početku procesa digitalizacije

Na stručnom skupu koji su 3. oktobra 2017. organizovali Društvo za informatiku Srbije i Privredna komora Srbije konstatovano je da digitalizacija pruža velike šanse za oživljavanje i brži privredni razvoj Srbije.

Već su postignuti značajni rezultati: delatnost televizije već je digitalizovana, bankarsko poslovanje, platni promet, komunikacije s Poreskom upravom, servisi eUprave, pojedine radne procedure u privredi i još neki poslovi velikim delom već su digitalizovani. Donose se propisi koji podržavaju digitalizaciju. Međutim, najvećem delu

privrede i javnim službama tek predstoji digitalizacija. Pored izvesnih rezultata, naša zemlja nalazi se na samom početku masovne digitalizacije.

Na dosadašnji rad na digitalizaciji negativno su se odražavali pre svega relativno niska stopa privrednog razvoja, stagnacija IT tržišta, nedovoljna informisanost menadžmenta o potencijalima digitalizacije, te odsustvo konkretnih podsticajnih mera i aktivnosti.

Industrija 4.0 i IoT – globalni trendovi

Najsloženiji zadaci u digitalnoj transformaciji čekaju industriju. Koncept industrija 4.0 masovno se ostvaruje u Nemačkoj, SAD, Velikoj Britaniji, Francuskoj, Japanu i još nekim zemljama. Njihove industrije time stiču ogromnu prednost.

Ankete i razgovori na stručnim skupovima pokazali su da su naši menadžeri slabo informisani o globalnom konceptu

Industrija 4.0, prednostima, potrebnim aktivnostima i uslovima. Kompanije koje realizuju taj koncept stiču veliku konkurentnu prednost na tržištu jer koriste rezultate iz automatizacije proizvodnje, primene industrijskih robota, kobota... Sudbina firmi koje se ne uključe u realizaciju koncepta industrija 4.0 je sasvim neizvesna.

Tehnologija i uređaji IoT (Internet of Things) omogućuje da svaki objekat dobije svoju IP adresu preko koje se umrežuje i prima i šalje podatke preko Interneta. Već postoje domaća iskustva u industriji, poljoprivredi, saobraćaju, projektima pametnih (smart) gradova... Na

Najvećem delu privrede i javnim službama tek predstoji digitalizacija. I pored izvesnih rezultata, naša zemlja se nalazi na samom početku masovne digitalizacije

Ankete i razgovori na stručnim skupovima pokazali su da naši menadžeri slabo informisani o konceptu industrija 4.0, prednostima, potrebnim aktivnostima i uslovima

Primer, kod nekoliko kompanija poljoprivredi tako se utvrđuju optimalni termini za navo-
njavanje, uništavanje biljnih
etočina i drugi parametri. Po-
rebno je više iskoristiti domaća
nanja i rešenja u primeni IoT,
d kojih neka imaju i međuna-
odnu reputaciju.

Digitalizacija i javne službe

Digitalizacija je opšteprihvaćena
i omogućava porast produk-
ivnosti, ekonomičnosti, efika-
nosti i konkurentnosti u privre-
di i javnim službama. Potvrđeno
da digitalizacija omogućuje
transformaciju i revitalizaciju
ovih delatnosti koje je primene i
življavanje ukupne privredne
aktivnosti i razvoja zemlje.

Uočeno je da, bez obzira na
osadašnji tehnološki razvoj,

svi učesnici u procesu digitali-
zacije imaju jednake šanse za
uspeh. Zato i naša zemlja treba
da iskoristi mogućnost da digi-
talizacijom nadoknadi tehnolo-
ško zaostajanje u proteklih 30
godina. Ovo je prilika koja se ne
sme propustiti.

Digitalizacija predstavlja
veliki društveni i privredni
progres, ali može da ima i nekih
negativnih efekata, jer zbog
automatizacije poslovanja jedan
broj ljudi gubi posao. Problem
nezaposlenosti rešava se prekva-
lifikacijom, razvojem poslova-
nja, a posebno kreiranjem novih
proizvoda i usluga.

Bolje informisati menadžere

Društvo za informatiku Srbije
sprovelo je anketu „Zašto su pri-
mene IKT u Srbiji manje i spo-

rije od potrebnih i mogućih“.
Učesnicima u anketi ponuđeni
su mogući odgovori: nedostatak
finansijskih sredstava, nedo-
voljno poznavanje mogućnosti
za primene IKT, neadekvatni
propisi, odsustvo stimulativnih
mera i sredstava i nedostatak
kvalifikovanih kadrova.

Za 87,2 odsto anketiranih
uzrok je „nedovoljno poznavanje
mogućnosti za primene IKT“.
Učesnici u anketi bili su mahom
informatičari i oni su očigledno
ukazali na to da njihovi mena-
džeri ne pokazuju odgovarajući
interes za korišćenje novih teh-
nologija, nisu informisani niti
ubeđeni u prednosti i potencijale
novih tehnologija.

Mnogo više informacija o
potencijalima novih tehnologija
treba da pruže mediji (klasični

i preko Interneta), privredne
asocijacije, IT stručni skupovi, a
ne treba zanemariti ni marke-
tinške aktivnosti IT kompanija.
Zato je neophodno:

- Sagledati kako bi se proces digitalizacije mogao stimulisa-
ti i podsticati nizom poreskih
olakšić i sredstvima iz namen-
skih fondova.

- Privredne komore treba
da preuzmu više aktivnosti
na efikasnom informisanju i
animiranju menadžmenta za
digitalizaciju poslovanja.

- Treba unaprediti sistem
praćenja i izveštavanja o rezul-
tatima u digitalizaciji u privredi
i javnim službama.

Bez većih aktivnosti i ula-
ganja u primene IKT i digitali-
zaciju ne može se ostvariti iole
značajniji pomak u razvoju
Republike Srbije!

*Nikola Marković je predsednik
Društva za informatiku Srbije (DIS)*

Dynamics 365

Pametna poslovna rešenja u oblaku

- ✓ Brzo uspostavljanje poslovnog okruženja
- ✓ Mesečno plaćanje prema broju korisnika
- ✓ Smanjenje troškova za IT infrastrukturu i održavanje
- ✓ Modularna rešenja, koja rastu sa vašim potrebama

ADACTA
adacta.rs/solutions/cloud